

Bruxelles, 21. listopada 2014.
(OR. en)

Međuinstitucionalni predmet:
2013/0105 (COD)

11296/2/14
REV 2 ADD 1

TRANS 345
CODEC 1531
PARLNAT 271

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice
= obrazloženja stajališta Vijeća
– donijelo Vijeće 17. listopada 2014.

I. UVOD

Komisija je 15. travnja 2013. Vijeću predstavila svoj prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/53/EZ od 25. srpnja 1996. o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice.

Europski parlament izglasovao je 15. travnja 2014. svoje mišljenje u prvom čitanju.

Vijeće je 5. lipnja 2014. postiglo politički dogovor o nacrtu Direktive. Nakon pravne i jezične revizije, Vijeće je donijelo svoje stajalište u prvom čitanju 17. listopada 2014. u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom iz članka 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

II. ANALIZA STAJALIŠTA U PRVOM ČITANJU

1. Općenito

Ova zakonodavna inicijativa ima za cilj poboljšati aerodinamiku vozila i njihovu energetske učinkovitost, uz istovremeni nastavak unaprjeđivanja sigurnosti prometa na cestama i ostajanja unutar ograničenja koja nameće geometrija cestovne infrastrukture.

Osim toga, namjera je promicati upotrebu vozila s pogonom na alternativna goriva, olakšati razvoj intermodalnog prijevoza, potvrditi zakonitost prekogranične upotrebe duljih vozila za putovanja u kojima se prelazi samo jedna granica te omogućiti tijelima nadležnima za nadzor da poboljšaju otkrivanje prekršaja.

Pristup Vijeća sastojao se u unošenju nekoliko izmjena u prvotni prijedlog. Glavne odredbe Direktive znatno su izmijenjene. Stoga se stajalištem Vijeća u prvom čitanju mijenja prvotni prijedlog Komisije na način da ga se ponovno formulira te mu se dodaje ili iz njega briše nekoliko odredaba teksta. To znači da Vijeće ne može prihvatiti amandmane na navedene odredbe koji se uvode u okviru mišljenja Europskog parlamenta u prvom čitanju.

2. Ključna pitanja politika

i) Pojašnjenje u vezi s prekograničnim prometom duljih vozila (članak 1. – točka 2. - točke (a) i (b) – članak 4. stavci 1. i 4.)

Komisija predlaže izmjenu Direktive 96/53/EZ kako bi se potvrdila zakonitost prekogranične upotrebe duljih vozila za putovanja u kojima se prelazi samo jedna granica, ako su to prethodno dopustile dvije dotične države članice i ako su ispunjeni uvjeti za odstupanja u okviru Direktive.

Vijeće je mišljenja da se Direktivom 96/53/EZ osigurava primjerena ravnoteža između prava države članice da istraži i odredi prometna rješenja koja odgovaraju njezinim lokalnim uvjetima kao i potreba da se izbjegnu narušavanja unutarnjeg tržišta i znatan utjecaj na međunarodno tržišno natjecanje. Vijeće i Parlament imaju slična stajališta o tom prethodno navedenom pitanju.

Amandmani 21 i 22 uzeti su u obzir. Vijeće nije zadržalo amandman 63.

ii) Alternativna goriva (članak 1. – točka 2. podtočka (a); članak 1. – točka 8.; članak 10.b; članak 1. točka 9. podtočke (e) i (f))

U duhu prijedloga Komisije, Vijeće se odlučilo za pristup kojim se promiče upotreba vozila s pogonom na alternativna goriva. U tekst je uključena definicija alternativnih goriva. Komisija može, uzimajući u obzir tehnološki napredak, ažurirati popis alternativnih goriva koja već mogu ostvarivati koristi od dodatne mase koju iziskuje upotrebu alternativnih goriva (najviše 1 tone).

U svrhu kontrole, dodatnu masu koju iziskuje tehnologija alternativnih goriva treba definirati na temelju dokumentacije koju dostavlja proizvođač. U tekstu je razjašnjeno da se takvu dodatnu masu ne smije izračunavati na štetu stvarne nosivosti vozila.

Pristup Europskog parlamenta sličan je pristupu Vijeća u vezi s niskougljičnim tehnologijama. Amandmani 18, 19, 42, 43 i 69 uzeti su u obzir djelomično ili su smisleno preuzeti.

iii) Kombinirani ili intermodalni prijevoz ((članak 1. – točka 1. – članak 2. – podstavak 1. – alineja 16.) i (članak 1. – točka 10. – članak 11.))

Vijeće je također mišljenja da će se upotrebom intermodalnog prijevoza, kao što je predloženo u okviru revizije Direktive 96/53/EZ, pogodovati prijevozu u okviru pomorskog prometa na kratkim relacijama, prijevozu unutarnjim plovnim putovima kao i prijevozu željeznicom, u usporedbi s upotrebom kombiniranog prijevoza kao što je utvrđeno Direktivom 92/106/EZ. Naime, upotreba kombiniranog prijevoza dovodi do određenih ograničenja prometnih lanaca dok se istovremeno upotrebom intermodalnog prijevoza ostvaruju potencijalne komparativne prednosti.

Stoga je Vijeće za potrebe ove Direktive uključilo u tekst definiciju operacija intermodalnog prijevoza. Osim toga, u članku 11. zadržava se pristup Komisije kojim se predviđa odstupanje od 15 cm u odnosu na najveću moguću duljinu i najveću moguću udaljenost između osi petog kotača i stražnjeg dijela poluprikolice za vozila kojima se u okviru intermodalnog prijevoza prevoze kontejneri duljine od 45 stopa.

Europski parlament odlučio je zadržati definiciju kombiniranog prijevoza u cijelom tekstu te je pozvao Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog za izmjenu Direktive 92/106/EEZ. S obzirom na razlike u pristupima Vijeće nije uzelo u obzir amandmane 20, 44 i 45.

iv) Aerodinamične naprave na stražnjem dijelu vozila i nova konstrukcija kabina (članak 1. – točke 6. i 7. – članci 8.b i 9.a)

Vijeće smatra članke 8.b i 9.a glavnim elementima prijedloga Komisije za poboljšanje energetske učinkovitosti vozila ili skupa vozila. Vijeće intenzivno radi na strukturiranju tih članaka.

Kako bi se poboljšala aerodinamika vozila te, posljedično, uštedjelo gorivo, tekstom Vijeća dopuštaju se odstupanja u odnosu na najveće moguće duljine za vozila ili skupove vozila iz točke 1.1 Priloga I., ako:

- vozilo ili skup vozila opremljeno je aerodinamičnim napravama na stražnjem dijelu (članak 1. – točka 6. – članak 8.b) i/ili ako
- vozilo ili skup vozila opremljeno je kabinom koja omogućuje poboljšane aerodinamične performanse, energetska učinkovitost i poboljšanu sigurnost (članak 1. – točka 7. – članak 9.a).

Vijeće pojašnjava u članku 8.b da aerodinamične naprave moraju ispuniti određene uvjete navedene u članku 8.b stavku 3. kako bi se osigurala sigurnost općenito kao i sigurnost operacija intermodalnog prijevoza.

Osim toga, ove se naprave moraju upotrebljavati u skladu s određenim operativnim zahtjevima koje će donijeti Komisija (provedbeni akti iz članka 8.b stavka 4.) te moraju biti u skladu s odredbama Direktive o homologaciji (Direktiva 2007/46/EZ). Tekstom Vijeća također se pojašnjava da se prije njihova stavljanja na tržište aerodinamične naprave koje premašuju 50 cm moraju homologirati u skladu s Direktivom 2007/46/EZ nakon što su u nju uključene potrebne izmjene.

U članku 9.a slijedi se ista logika. Međutim, Vijeće je odlučilo pozvati Komisiju da razvije nužne tehničke uvjete za homologaciju vozila opremljenih novim kabinama na temelju Direktive o homologaciji (2007/46/EZ). Prije njihova stavljanja na tržište ta se vozila moraju odobriti u skladu s tom Direktivom. U tekstu Vijeća poziva se Komisiju da, prema potrebi, podnese zakonodavni prijedlog o izmjeni Direktive 2007/46/EZ (redovni zakonodavni postupak).

U tekstu Vijeća zahtjevi za vozila opremljena novim kabinama nisu obvezne naravi. Europski parlament predviđa obveznost zahtjeva sedam godina nakon stupanja na snagu ove Direktive. Stoga amandmani 38 i 40 nisu prihvatljivi.

Prema pristupu Vijeća, odstupanje za vozila opremljena aerodinamičnim napravama na stražnjem dijelu vozila primjenjivat će se, prema potrebi, od:

- datuma prenošenja teksta kojim se izmjenjuje Direktiva o homologaciji (Direktiva 2007/46/EZ), ili
- datuma primjene potrebnih izmjena tehničkih uvjeta na temelju Direktive 2007/46/EZ,

- te nakon donošenja provedbenih akata koji sadrže detaljne operativne zahtjeve za upotrebu tih uređaja.

Osim toga, odstupanje za vozila opremljena novim kabinama primjenjivat će se, prema potrebi, pet godina nakon:

- datuma prenošenja teksta kojim se izmjenjuje Direktiva o homologaciji (Direktiva 2007/46/EZ), ili
- datuma primjene provedbenih akata na temelju Direktive 2007/46/EZ.

I u članku 8.b i u članku 9.a navodi se da vozila opremljena aerodinamičnim napravama ili novim kabinama moraju biti u stanju okrenuti se po brisanoj površini s vanjskim polumjerom od 12,50 m i unutarnjim polumjerom od 5,30 m. (Prilog I. točka 1.5). Osim toga, mogućnost premašivanja najvećih duljina za vozila ne smije dovesti do povećanja nosivosti tih vozila. Preuzima se smisao amandmana 28.

Europski parlament zadržava delegiranje ovlasti Komisiji kako je predviđeno prijedlogom Komisije. Budući da se Vijeće odlučilo za drugi pristup, amandmani 30, 31 i 41 nisu uzeti u obzir.

v) Provođenje (članak 1. – točke 11. i 12. – (članci 12. i 13.))

Sukladno stajalištu Vijeća o provođenju, države članice moraju šest godina od dana stupanja na snagu ove Direktive poduzeti specifične mjere kako bi utvrdile vozila koja premašuju najveću ovlaštenu masu. Osim toga, tekst Vijeća sadržava nekoličinsku odredbu za provjeru mase vozila. U tekstu je isto tako pojašnjeno da se provjere mase vozila mogu provoditi uz pomoć automatskih sustava postavljenih na infrastrukturi ili pomoću opreme u vozilu namijenjene mjerenju mase: Vijeće zauzima stajalište koje je tehnološki neutralno.

Osim toga, u tekstu Vijeća jasno se navodi da države članice ne smiju nametati u vozilima registriranim u drugoj državi članici ugradnju sustava u vozilu namijenjenih mjerenju mase. Tekstom Vijeća predviđeni su provedbeni akti za razvoj detaljnih tehničkih specifikacija kako bi se osiguralo da su sustavi u vozilu namijenjeni mjerenju mase točni, pouzdani i potpuno interoperabilni. Vijeće nije prihvatilo popis mjera koje je predložila Komisija za vozila čija masa premašuje odobrenu masu, no zadržalo je obvezu nadležnih tijela u vezi s razmjenom informacija o prekršajima i kaznama.

Vijeće nije moglo uzeti u obzir pristup Komisije u smislu kategorizacije prekršaja (članak 13.). Tekst je zamijenjen obvezom država članica da propišu pravila o kaznama koje se primjenjuju na prekršaje predviđene Direktivom.

Vijeće ne može prihvatiti amandman 50 prema kojem bi sva nova vozila kategorija N2 i N3 morala pet godina od stupanja na snagu ove Direktive biti opremljena sustavima u vozilu namijenjenima mjerenju mase. Osim toga, Vijeće nije prihvatilo amandmane 46, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58 i 59.

vi) Obveze izvješćivanja (članak 1. – točka 14. – članak 15.)

Vijeće predlaže pojednostavljenje obveza izvješćivanja koje je prvotno predložila Komisija na temelju članka 15. Prema pristupu Vijeća od država članica zahtijeva se da Komisiji dostavljaju informacije o broju izvršenih provjera u prethodne dvije kalendarske godine i broju otkrivenih pretovarenih vozila. Te informacije mogu se dostaviti uz informacije podnesene Komisiji na temelju Uredbe 561/2006/EZ.

vii) Datum prenošenja (članak 2.)

Vijeće predviđa prijelazni režim u trajanju od 36 mjeseci dok je Komisija prvotno predviđala 18 mjeseci. Osim toga, u članku 8.b stavku 1. i članku 9.a stavku 1. sadržani su specifični preduvjeti za njihovu primjenu (vidi točku ii. u vezi s aerodinamičnim napravama na stražnjem dijelu vozila i novom konstrukcijom kabine).

viii) Struktura pravnog akta (delegirani akti / provedbeni akti)

Vijeće smatra da bi Komisija trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata za ažuriranje popisa alternativnih goriva uključenih u ovu Direktivu kako bi se ostvarivala prilagodba inovacijama u području tehnologije goriva.

Međutim, Vijeće je odlučilo promijeniti delegiranje ovlasti Komisiji (zamjenjujući delegirane provedbenim aktima) za stražnje poklopce, novu konstrukciju kabine i uspostavu tehničkih specifikacija za interoperabilnost. Budući da je Vijeće predložilo različitu strukturu za članke 8.b i 9.a, izmijenjeno je delegiranje ovlasti Komisiji (vidi točku iv.).

III. ZAKLJUČAK

U okviru utvrđivanja svog stajališta u prvom čitanju Vijeće je u potpunosti uzelo u obzir prijedlog Komisije i mišljenje Europskog parlamenta u prvom čitanju. S obzirom na amandmane koje je predložio Europski parlament, Vijeće primjećuje da su određeni amandmani smisljeni, djelomično ili u potpunosti već sadržani u njegovu stajalištu u prvom čitanju.